

XVI. ročník Mezinárodního hudebního festivalu 13 měst CONCENTUS MORAVIAE

na téma
„České sny – otisky a vzpomínky“
28. května – 25. června 2011

Tisková zpráva

Festival Concentus Moraviae nabízí posluchačům v roce 2011 již po šestnácté příležitost propojit hudební zážitky s návštěvou půvabných zámků a kostelů a procestovat během měsíce června řadu malebných měst a městeček Jižní Moravy a Vysočiny. Festival výrazně obohacuje kulturní život regionu a je událostí zajímavou jak pro místní publikum, tak pro hosty z celé České republiky i zahraničí.

Koncerty pořádané v zakládajících festivalových městech jsou každý rok doplňovány o akce v dalších vybraných místech Jižní Moravy a Vysočiny. V letošním roce proběhne celkově 33 akcí ve 19 městech. Jednotlivá města festival spolupřádají a mají tak příležitost bezprostředně ovlivnit jeho charakter. Sdílený kulturní zážitek je spojujícím i stimulačním prvkem a pomáhá rozšířit regionální spolupráci také v dalších oblastech.

Programy jednotlivých ročníků festivalu připravují různí dramaturgové se silnou programovou koncepcí. Program letošního ročníku na téma „České sny - otisky a vzpomínky“ sestavil hudební skladatel a muzikolog Aleš Březina, ředitel Institutu Bohuslava Martinů. V centru pozornosti Českých snů 2011 stojí čeští a v Čechách působící hudebníci a jejich vlastní hudební sny. Jakou měli motivaci pro volbu konkrétního nástroje a hudby jako svého životního poslání? Jak nasměrovalo jejich první vědomé setkání s hudbou jejich životní dráhu? Co z tehdejších emocí je i po mnoha letech a společenských proměnách stále součástí jejich uměleckého profilu?

Concentus Moraviae je v roce 2011 zároveň českou částí třetího ročníku evropského projektu České sny, který se uskuteční ve druhé půli roku 2011.

Slavnostní zahájení se uskuteční v sobotu 28. 5. 2011 v bazilice sv. Prokopa v Třebíči, památce zapsané do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. V podání Filharmonie Brno a Českého filharmonického sboru Brno pod vedením dirigenta Kaspara Zehndera zazní tři duchovní díla v nezvyklé kombinaci. Salve Regina Franze Schuberta bude následována zřídka uváděnou půvabnou Missou brevis Zdeňka Fibicha a slavným dílem Antonína Dvořáka Te Deum.

Rájec-Jestřebí bude hostit tradiční **koncert hejtmána Jihomoravského kraje**, na kterém 21. 6. 2011 vystoupí ve Slavnostním sále rájeckého zámku koncert Afflatus Quintet s klavíristou Martinem Kasíkem.

Stejně jako v předchozích ročnících proběhne vedle hudebního programu také **Veselé odpoledne pro rodiny s dětmi** ve spolupráci se Sítí mateřských center v rámci kampaně „**Táta dneska frčí**“. Na nedělní odpoledne 12. 6. je do Třebíče nachystán bohatý program a tvořivé hudební dílny pro děti a rodiče.

Festival bude **slavnostně ukončen** 25. 6. 2011 v kostele sv. Václava a sv. Anežky české v Hustopečích. Collegium 1704 a Collegium Vocale 1704 s dirigentem Václavem Luksem uvedou Telemannovy koncerty pro čtyři housle a Zelenkovy Responsoría.

Česká televize zaznamená celý koncert Baborák Ensemble, který zazní 30. 5. 2011 na zámku v Holešově, a chystá z festivalových koncertů řadu kratších záznamů a rozhovorů s účinkujícími pro magazín Terra musica, jehož červnové vydání bude věnováno festivalu CONCENTUS MORAVIAE. Pět z festivalových koncertů zaznamená **Český rozhlas**.

Snaha o obnovu památek festivalových měst má v návaznosti na loňský rok podruhé podobu doprovodné akce „**Židle pro Pernštejn**“. Zájemci si mohou zakoupit vstupenku na kterýkoliv koncert festivalu za zvýšenou cenu 550 Kč, a tím přispějí na vytvoření mobiliáře 250 židlí použitelných pro hudební i společenské události konané v Rytířském sále nebo v hradní Sýpce hradu Pernštejna, která byla nedávno rekonstruována po požáru v roce 2005.

Webová stránka www.concentus-moraviae.cz přináší podrobné informace o interpretech, programech koncertů, ale také o jednotlivých festivalových městech a sálech, ve kterých se koncerty konají. Festivalové koncerty se dají dohledat podle festivalové mapy, kalendáře nebo programu. Nabízíme elektronický festivalový newsletter i možnost stát se přítelem festivalu na Facebooku.

Vstupenky jsou k dispozici v Brněnském kulturním centru, v síti TICKETPORTAL a v obvyklých předprodejích jednotlivých festivalových měst. Na vybrané koncerty je organizována doprava autobusem z Brna.

Kontakt:

Mezinárodní centrum slovanské hudby Brno, o.p.s., Polní 6, 639 00 Brno
tel: 542 210 713, Fax: 542 213 056, e-mail: jan@concentus-moraviae.cz

DRAMATURGIE

Otisky a vzpomínky. Conventus Moraviae / České sny 2011

První České sny byly v roce 2004 zamýšleny jako jednorázová mezinárodní část festivalu Conventus Moraviae, související s řadou významných jubileí skladatelů z českých zemí a také se vstupem České republiky do Evropské unie. Jejich těžiště spočívalo v repertoáru, předsevzaly si „objevovat staré skladby v zaprášených archivech či nová díla v šuplících žijících autorů.“ Druhý ročník v roce 2007 reflektoval ustrnutí české interpretační tradice v důsledku mnohaleté izolace českých hudebníků od dění ve světě a jejich obtížné prosazování se na mezinárodní scéně a zaměřil se proto na propojování českých umělců s jejich nejlepšími zahraničními vrstevníky.

V centru pozornosti Českých snů 2011 stojí čeští a v Čechách působící hudebníci a jejich vlastní hudební sny. Jakou měli motivaci pro volbu konkrétního nástroje a hudby jako svého životního poslání? Jak nasměrovalo jejich první vědomé setkání s hudbou jejich životní dráhu? Co z tehdejších emocí je i po mnoha letech a společenských proměnách stále součástí jejich uměleckého profilu?

Na zahajovacím koncertu si své dětství připomene dirigent Kaspar Zehnder, který často slýchal svou maminku zpívat chrámový repertoár a zejména Schubertovu árii *Salve regina*. S Filharmonii Brno a Českým filharmonickým sborem přednese též Fibichovu málo slýchanou *Missu brevis* a *Te Deum* Antonína Dvořáka, oblíbeného skladatele svého otce. Zuzana Lapčíková vyrůstala v prostředí, ve kterém se přirozeně prolínala klasická hudba s folklórem. Její projekt *Balady a janáčkovské parafráze* je perfektní syntézou těchto dvou hudebních světů, obohacenou o spolupráci se špičkovými jazzmanky z jejího kvinteta. Hornista Radek Baborák vytvořil variabilní komorní soubor, se kterým se věnuje širokému spektru hudby posledních tří staletí. Mozartova slavná *Serenáda KV 407* bude dramaturgickou protiváhou tvorby skladatelů 20. století B. Martinů, Ch. Koechlina, C. Nielsena a M. Ravela.

Několik snů si splnil i dramaturg festivalu - stejně jako v předcházejících dvou ročnících Českých snů např. objednal i na rok 2011 nové dílo. Spojení tří sólistů Kateřiny Englichové, Ivo Kahánka a Viléma Veverky inspirovalo skladatele Pavla Nováka Zemka k vytvoření tria pro hoboj, harfu a klavír s názvem *O Kráse pozemské a Kráse Ráje III*. Renáta a Igor Ardaševovi oba v dětství rádi improvizovali, ale první zásadní skladbou pro čtyřruční klavír pro ně byly *Slovanské tance* Antonína Dvořáka, ke kterým později přibýly *Uherské tance* Johanna Brahmsa. Velmi brzy je také zaujaly transkripce původně orchestrálních skladeb. Na letošním ročníku festivalu přednesou úpravy děl P. Dukase a I. Stravinského. *Drásnění* pro ně napsal Vít Zouhar na objednávku 1. ročníku Českých snů v roce 2004 a od té doby ho úspěšně hráli na mnoha koncertech doma i v zahraničí.

Iva Bittová překračuje hranici mezi dětstvím a dospělostí prakticky ve všech svých projektech, na Conventu Moraviae 2011 ji přitom doprovodí soubor Čikori. O budovatelských snech 50. let minulého století, prosazovaných lži a násilím, pojednává opera *Zítřka se bude...* v nastudování Soni Červené, Jana Mikuška a dalších aktérů inscenace Národního divadla v Praze. Svou lásku k slavným operám uplatní členové Afflatus kvinteta v úpravách Bizetovy *Carmen* a *Figarovy svatby* W. A. Mozarta. Při provedení Poulencova *Sextetu pro klavír a dechové kvinteto* se k nim přidá Martin Kasík. K důležitým „otiskům“ fagotisty Václava Vonáška patřila instrumentální díla baroka a klasicismu jako např. Vivaldiho *Koncert C dur RV 472*, nebo Mozartův *Kvartet F dur KV 370*, který přednese se členy souboru Barocco sempre giovane v úpravě pro fagot a smyčcové trio. Z hudby 20. století zazní díla Jeana Francaixe, Gordona Jacoba a Víta Zouhara. Sbormistr Lukáš Vasilek si splnil sen provádět na špičkové úrovni nejsložitějších vokální díla všech staletí, když v roce 2010 založil komorní sbor Martinů Voices. Kromě *Čtyř písní o Marii* B. Martinů zazpívají duchovní skladby G. Allegriho, B. Brittena a M. Tippeta. Smyčcový kvartet *Smrt a dívka* Franze Schuberta ovlivnil kdysi rozhodnutí členů mladého, ale mezinárodně mimořádně úspěšného Haasova kvarteta, věnovat se komorní hudbě. Své vystoupení doplní díly S. Prokofjeva a P. I. Čajkovského.

Speciální akcí v rámci letošního festivalu budou tři vícežánrové varhanní koncerty, pořádané ve spolupráci s holandským projektem Connecting Arts. Interpretka prvního z nich, varhanice Markéta Schley Reindlová pochází sice z varhanické rodiny (maminka varhanice, otec varhanář), nicméně teprve v době vstupu na konzervatoř si sama zvolila tento nástroj a opustila myšlenku stát se klavíristkou. Obklopena od dětství hudbou J. S. Bacha a francouzských romantiků (C. Frank), přidávala k nim postupně skladatele soudobé (O. Messiaen, M. Duruflé, P. Eben, M. Kabeláč). Její vystoupení obohatí světelný designér David Vrbík, který bude projektovat scénografie legendárního Josefa Svobody (výběr Jakub Hejna a Kateřina Svatoňová) přímo na varhany a na stěny kostela.

Výtvarník Petr Nikl ozvláští svými „světelnými partiturami“, projektovanými na stěny kostela, koncert polského varhaníka Waclawa Golonky. Zazní na něm sólová díla J. S. Bacha a M. Sawy a závěrečný díl *Responsorií* J. D. Zelenky, která nastudoval chlapecký sbor Boni pueri na objednávku Concentu Moraviae postupně pro České sny 2004, 2007 a 2011. Mezinárodně renomovaná mladá varhanice a cembalistka Kateřina Chroboková je nadmíru povolanou interpretkou soudobé hudby. Pro svůj koncert objednala nové skladby od několika soudobých zahraničních autorů, které zkombinuje s klasickými díly 20. století a hudbou J. S. Bacha.

Každý z členů Smetanova tria seznámí posluchače se zásadními hudebními „otisky“ jednak sólově, jednak v souboru. Nejranější hudební vzpomínkou violoncellisty Jana Páleníčka jsou *Variace na slovenskou lidovou píseň* B. Martinů, v případě klavíristky Jitky Čechové to byly slavné *Obrázky z výstavy* M. P. Musorgského a houslistka Jana Vonášková-Nováková splnila sen dramaturga festivalu a uvede vedle *Tématu a variací* O. Messiaena též jeho nejranější hudební vzpomínku – *Císařova slávka* od V. Trojana. Společně pak všichni tři přednesou Ravelovo *Klavírní trio a moll*.

Dramaturgie letošního festivalu záměrně vynechává formu klasického sólového recitálu a místo toho upřednostňuje neobvyklé kombinace dobře známých sólistů. Na koncertu Pražské komorní filharmonie přednesou houslista Roman Patočka a violoncellista Jiří Bárta málo uváděnou *Sinfonii concertante*, kterou slavný filmový skladatel Miklós Rosza komponoval současně s hudbou k filmu *Ben Hur*. Dirigent Tomáš Netopil se uvedením *6. symfonie* L. van Beethovena vrátí k jednomu z určujících děl svého uměleckého zranění. Uplatňování vynikajících mladých talentů má na festivalu Concentus Moraviae dlouholetou tradici. Letos na něm poprvé vystoupí houslisté Jan Mráček, Ondřej Lébr a klavírista Lukáš Klánský. Monika Knoblochová bude v pestrém programu (J.-Ph. Rameau, F. Couperin, J. S. Bach, L. Koželuh a B. Martinů) střídát cembalo a kladívkový klavír. K tomu si přizvala flétnistku Claru Novákovou, houslistku Adélu Štajnochrovou a violoncellistku Hanu Flekovou, hrající v některých skladbách programu na violu da gamba. Clara Nováková vystoupí o den později se svým mezinárodním triem Prisma v tématicky silně provázaném česko-francouzském programu (C. Debussy, A. Roussel, B. Martinů, J. Novák a V. Kaprálová).

Při své vůbec první spolupráci se Zemlinského kvartetem si připomene klavírista Karel Košárek dva z určujících momentů svého hudebního zranění, kterými byla hudba W. A. Mozarta a jazz 20. let. Mozartův klavírní *Koncert C dur* i Milhaudova suita z baletu *Stvoření světa* zazní v autorských úpravách pro klavír a smyčcový kvartet. Zemlinského kvarteto přednese jedno z ikonických děl českého a světového repertáru, Smetanův *Kvartet č. 1 e moll „Z mého života“*. Speciálně pro Concentus Moraviae dali výborní mladí sólisté Martina Bačová, Tomáš Jamník a Slávka Pěchočová dohromady soubor, se kterým představí své určující hudební zážitky. Na koncertu zazní Máchova *Elegie* pro housle a klavír, *Variace na slovenskou lidovou píseň* B. Martinů, Novákovo *Klavírní trio č. 2 d moll „Quasi una ballata“* a Schumannův *Klavírní kvartet Es dur op. 47*, jeden z vrcholů komorní hudby období romantismu.

Závěrečný koncert bude výjimečný nejméně ve dvou ohledech. Jednak na něm Václav Luks se souborem Collegium 1704 přednese dva *čtyřkoncerty* G. F. Telemanna, které patřily v podání souboru Musica antiqua Köln k zásadním dílům jeho uměleckého dozrávání. Provedení fascinujících *Responsorií* J. D. Zelenky jen devět dní po uvedení tohoto díla sborem Boni pueri by se mohlo stát zajímavým příspěvkem ke koexistenci donedávna antagonistických světů „moderní interpretace“ a tzv. „historicky poučeného provozování“ staré hudby. Program festivalu doplní sólový taneční večer Lenky Bartůňkové (mj. na hudbu Sylvie Bodorové), vynikající Epoque Quartet, doplněný o nejlepšího mladého českého klarinetistu Irvyna Venyše v programu překračujícím žánry (W. A. Mozart, D. Balakrishnan, A. Shulman, S. Bodorová), dále virtuózní multižánroví hudebníci souboru Clarinet Factory se svým novým programem *Out of home*, nový crossoverový projekt souboru Bardolino (Pavel Fischer, Margit Klepáčová a Camilo Caller) a Ondřej Havelka a jeho Melody Makers s pořadem *Písně krásné až k nesnešení*.

Propojenost s předcházejícími dvěma ročníky se projeví jednak návratem k některým skladbám, vzniklým pro České sny 2004 a 2007, jednak dalšími objednávkami nových děl českých autorů. Vedle toho budou pokračovat některé rozsáhlé projekty dřívějších ročníků, z nichž tím nejvýraznějším bude již zmíněné dvojí nastudování třetího dílu *Responsorií* Jana Dismase Zelenky, jejichž první dvě části byly nastudovány pro České sny 2004 a 2007.

Stejně jako oba předcházející ročníky, chtějí ale České sny 2011 opět hlavně docílit toho, aby posluchači odcházeli z každého jednotlivého koncertu s pocitem mimořádného zážitku z poslechu krásné hudby ve vynikající interpretaci.

Aleš Březina, dramaturg

Záštitu převzali:

Jiří Besser, ministr kultury ČR
Michal Hašek, hejtman Jihomoravského kraje
Jiří Běhounek, hejtman kraje Vysočina
starostové festivalových měst

Za finanční podpory:

Jihomoravský kraj
Ministerstvo kultury ČR
Kraj Vysočina

Generální partner:

Skupina ČEZ

Oficiální partneři:

Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s.
OHL ŽS, a. s.

Výhradní dodavatel klavírů:

PETROF

Výhradní dopravce:

AZ SERVIS

Za podpory:

OSA
Nadace Bohuslava Martinů

Ve spolupráci:

Národní památkový ústav v Brně
Brno město hudby
Síť mateřských center

Hlavní mediální partner:

Česká televize

Mediální partneři:

MF DNES
JCDecaux
Český rozhlas Brno
Český rozhlas 3 - Vltava
Týdeník Rozhlas
Rádio Proglas
Hudební rozhledy
Rádio Petrov
Harmonie
Czech Music Quaterly
Kristian

Činnost se v roce 2011 uskutečňuje za finanční podpory statutárního města Brna

Ve spolupráci s festivalovými městy:

Boskovice, Bystřice nad Pernštejnem, Hodonín, Holešov, Hustopeče, Ivančice, Kyjov, Lysice, Mikulov, Moravský Krumlov, Náměšť nad Oslavou, Rájec-Jestřebí, Slavkov u Brna, Tišnov, Třebíč, Valtice, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou

Festival CONCENTUS MORAVIAE je členem **Asociace festivalů České republiky** a **Evropské asociace hudebních festivalů**.

Kraj Vysočina

za finanční podpory

GENERÁLNÍ PARTNER
FESTIVALU

oficiální partneři

hlavní mediální partner

DNES

JCDecaux

mediální partneři